

DRŽAVNO TISKARSTVO v LJUBLJANI

Doš. Posl. in plačana v gotovini

Roman

Tednik za vse / Izhaja ob sobotah Ljubljana, 22. XI. 1930

Številka 2 Din

Naročnina: 1 mesec 8 Din,
1/4 leta 20 Din, 1/2 leta 40 Din,
vse leto 80 Din. — Račun
poštne hranilnice v Ljubljani
štev. 15.393. — Dopisi: „Ro-
man“, Ljubljana, Breg 10-12

Leto II. - Štev. 47

LAWRENCE TIBBETT

Foto MGM

kralj pevcev, največji sodobni baritonist, član newyorške Metropolitanske opere, poje glavno vlogo v filmu

„HAJDUŠKA PESEM“

KRONIKA TEDNA

Nj. Vel. kralj je podpisal zakon o strokovnih šolah za pomožno osebje za zdravstveno službo.

14. novembra so v Beogradu slavnostno položili temeljni kamen „Delavskemu domu kralja Aleksandra“, kjer bodo imela prostora razna delavska društva, ljudska kuhinja in podobne socialne institucije.

Monopolska uprava namerava za odkup letošnjega pridelka tobaka najeti v inozemstvu kratkoročno posojilo 40 milijonov švicarskih frankov (440 milijonov Din).

V krogih pridelovalcev žita načenjajo vprašanje uvedbe monopola za pšenico.

Bivši minister dr. Korošec je prišel v Ljubljano, kjer ostane nekaj časa, dokler ne odpotuje v inozemstvo na zdravljenje.

12. novembra je umrl v Celju veleindustrijec Peter Majdič, ki je bil znan po vsej Sloveniji in tudi izven nje.

15. novembra je minilo 300 let, kar je v Regensburgu umrl veliki astronom Kepler, star 59 let.

V Lyonu na Francoskem se je 13. novembra ob četrni na dve ponoči odtrgala gora in se zvalila v dolino. Zemeljski plaz je podrli okoli 20 večnadstropnih hiš in zahteval mnogo človeških žrtev, koliko, preiskava še ni dognala. Doslej so odkopali okoli 30 mrtvecev in sodijo, da jih je vsaj še toliko pod razvalinami.

Na Poljskem so bile 16. novembra volitve v poslansko zbornico, pri katerih je vladni blok dobil večino mandatov.

Akademija znanosti v Stockholmu je prisodila letošnji Nobelovo nagrado za fiziko Indiju Ramanu iz Kalkute, ki se po njem imenuje v fiziki takozvani „Ramanov efekt“, za kemijo pa monakovskemu profesorju Fischerju.

Na japonskega ministr. predsednika Hamagušija je bil storjen atentat, ko se je hotel odpeljati na vojaške manevre. Njegovo stanje ni več nevarno.

Francoski vladi je bila 13. novembra izglasovana zaupnica.

V Španiji so razpisane volitve v parlament za 2. marca 1931.

Belgijski ministrski predsednik Jaspar je predal ostavko, ki je pa kralj Albert ni sprejel.

Novi avstrijski parlament se sestane na prvo sejo 5. decembra.

Newyorška policijska statistika ugotavlja, da so po poskušnem umoru Jacka Diamonda pred štirimi tedni napadli v New Yorku 89 oseb, od katerih so ubili 35. V New Yorku se izvrše povprečno trije napadi na dan in tako je New York že prekosil žalostni rekord Čikaga.

Copyright by Agence Littéraire Internationale, Paris

Jack Zuta, kralj ameriške prostitucije, se brati s policijskim ravnateljem

(Glej članke v 44., 45. in 46. številki „Romana“)

ZUTOVA SMRT

En spet je bilo pet mož, po zunanosti sodeč, spet Italijani, ki so 1. avgusta vdrli v pivnico hotela na bregu jezera Nemahbin, kjer je Zuta stanoval. Pet mož, od katerih je eden imel mitraljezo, drugi puško, ostali trije revolverje... To pot je Zuto pogodilo, dobil je petnajst krogel.

Ta tragična istorija mi je bila v mislih, ko sem poslušal detektiva Pata Rocha o strašnih razodetjih v trezorjih ubitega bandita.

Že Linglova afeta me je poučila o čudnih odnošajih med enim delom policije in čikaškimi banditi. Iz mnogih pogovorov, iz raznih vesti in beležk v listih in drugod in iz lastnega opazovanja in poizvedovanja sem dognal, da Linglova afeta ni bila edina te vrste.

Toda kako se je moglo zgoditi, da bi bil Jack Zuta, bandit tiste sorte, ki je bil po načinu svojega posla najbolj vreden prezira, eden izmed osem in dvajsetih sovražnikov javnosti, eden izmed osem in dvajsetih „outlaws“, v zvezah z visokimi osebnostmi, z visokimi uradniki, politiki, ki jim je dajal denarja in ki je podkupil kar celo policijsko pisarno, da je imel mir pred njimi?

En vendar je bilo res, zakaj Pat Roche je dobil v roke neizpodbitne dokaze: nakazila, zadolžnice, menice.

Odkrito priznam: nisem verjel svojim očem in ušesom. Toda to je bilo šele začetek presenečenja, ki so mi bila še namenjena.

Po umoru Lingla je bila policija trdno uverjena, da so to storili zločinci iz tolpe Bugsa Morana. V Los Angelesu so prijeli nekega Franka Fostra, ki mu je pripadal morilski revolver. Tudi Zuto so aretirali v Čikagu in ga prepeljali v detektivsko pisarno na Statestreet. To se je zgodilo prvega julija, natančno mesec dni pred smrtjo tega zakupnika javnih hiš.

NAPAD V NAJBOLJ OBLJUDENEM DELU MESTA

En zvečer 1. julija sta se dogodili dve čudni stvari. Najprej so Zuto po kratkem zaslišanju spet izpustili. Takoj nato je odšel iz detektivske pisarne in se odpeljal v udobnem avtu, ki je bil last policijskega poročnika Georgea Barkra. Le-ta ga je tudi spremljal na Zutovo lastno željo.

„Čudno slutnjo imam,“ je rekel Zuta. „Zdi se mi, da se bo nekaj zgodilo. Da vam odkrito povem, strah me je, da bi šel sam skozi „loop“ (loop je kakor smo že povedali glavni trgovski predel Čikaga).“

En izkazalo se je, da Zute slutnje niso varale. Sredi loopa se je iznenada pojavil avtomobil, v katerem je bilo pet mož, in tisti mah se je vsula pravcata toča krogel proti vozu poročnika Barkra. Zuto je krogla samo oprasnila, in edina žrtev tega napada je bil izprevodnik tramvaja, ki je prav takrat vozil mimo.

Pet mož — pet Italijanov, so zatrjevali svedoki,

DRŽAVNI PRAVDNIK V TAJNIH ZVEZAH Z BANDITI

Ameriški tovariši so se čudili moji pomanjkljivi hladnokrvnosti; oni so bili popolnoma mirni.

Učni univerzitetni profesor g. John Landesco, ki proučuje zločinstvo v Čikagu, mi je rekel:

„O, videli in doživeli smo še vse kaj drugega! Pred petimi leti je neka tolpa gangstrov iztrebila drugo tolpo, to se je zgodilo v okolici Čikaga, v Ciceru. Med mrtvimi so dobili uglednega državnega pravdnika MacSwiggina, ki je bil v tesnih zvezah z banditi, svojimi prijatelji iz otroških let. A najlepše pri vsem tem je bilo to, da ga ni bilo vnetejšega sovražnika banditov od njega! Pri vsaki priliki se je zaklanjal, da jih bo dal vse pobesiti — tiste, s katerimi se je skupaj gostil!“

Pat Roche je odkril v Zutovih trezorjih še druge zanimive dokumente. Tako na primer legitimacijo, ki je dokazovala, da je bil Zuta član Republikanskega kluba s številko 772 — član organizacije, ki ji je bil pokrovitelj nihče drugi kakor sam čikaški župan!

Bandit Zuta je bil mogočna oseba. Njegove knjige so dokazale, da mu je njegova žalostna obrt nesla povprečno 400.000 dolarjev (dva in dvajset milijonov dinarjev) na teden, od česar so mu ostali čisti štiri milijoni Din.

PLEMENITI BANDIT...

Tako velika denarna sredstva so mu omogočala nekatere radodarnosti, in Pat Roche se je imel priliko uveriti, da ta banditova noblesa ni bila neznana. Našel je namreč v enem Zutovih trezorjev pismo, ki ga je pisal Zuti policijski šef mesta Evanstona, severnega predmestja Čikaga, gospod William O. Freeman.

Freemana so dotlej imeli za vzor nepodkupljivega policista stare šole. Premestili so ga v Evanston na častno in nevarno mesto, ker so se v Čikagu zbal, da se ne bi Moran-Zutova tolpa razširila tudi v ta krásni kraj, ki je poseljen domala s samimi bogataši in drugimi odličniki.

Evanstonci so vselej, kadar je pogovor nanesel na policijskega šefa Freemana, ponosno rekli:

„O, dokler nas varuje naš dragi stari Bill, smo lahko mirni!“

... IN POLICIST BREZ DENARJA

Nu, da boste videli, kaj je „dragi Bill“ pisal strašnemu banditu Jacku Zuti na pisemskem papirju, na katerem je bilo na vrhu napisano: „Mesto Evanston, policijski departement“:

„Dragi Jack!“

Nujno potrebujem za dva meseca 400 dolarjev. Ali mi jih moreš priskrbeti? Donašalec pisma ne ve, za kaj gre. Vtakni

Dolar — Čikaga vladar

Thank your father

Thank your mother...

Radijski aparat na palubi brni in prasketa moderen šlager. V lahnem vetriču drsi naša mala jadrnica nezaznavno po valovih Michiganskega jezera.

Noč je legla na mesto in pred nami se širi morje luči: mesto Čikago s svojimi krasnimi, daleč svetečimi nebotičniki, svetlobnimi fontanami, tisočimi in tisočimi malih lučic, ki se odražajo s temnega neba.

„Ali ni lep Čikago?“ vpraša moj spremljevalec.

Tenor v radiju ga hrešče prekini:

In the twilight I dream of you,
Only of you, always of you...

Eden treh mornarjev na jadrnici nam naliže vina, pristnega, rujnega, francoskega vina.

„To ni tisto mašno vino, ki ga je prodajal prečastiti gospod Mrežna,“ meni eden izmed navzočih.

Vsi se zasmejemo. Monsinjora Mrežno, češkoslovaškega škofa, so namreč nedavno tega obsodili na leto dni zapora, ker je bootleggrom prodal dve sto galon mašnega vina.

Radio jame oddajati foxtrot. Druge ladje nas srečavajo, barke, motorni čolni, jahte... Vse povsod petje in muzika.

bankovce v pisemski ovitek in ga naslovi na svojega

starega pajdaša

Billa Freemana.“

Predstojniki so poklicali Freemana na zagovor. Mogel je samo priznati, da si je denar res izposodil, „s solzami v očeh,“ kakor je drugi dan napisal neki list. Jaz lahko rečem samo to, da je reporterjem, ko so ga oblegali z vprašanji, popolnoma mirno odgovoril:

„Zakaj naj bi me bilo sram?! Potreboval sem denarja in Jack Zuta, moj dobri prijatelj, mi ga je posodil. Sicer pa je bil Zuta v uradnih krogih v jako velikih časteh, da, celo pri županu je bil dobro zapisan!“

Kako daleč sem ta trenutek od čikaških banditov! A ne za dolgo. Majhen čoln pristane k naši jadrnici. Moj prijatelj policist, ljubitelj močnih pijač, skoči na palubo. Obljubil mi je bil, da mi takoj sporoči, če bi se kaj novega zgodilo. Izpolnil je obljubo.

„Dober večer vam, vsem! Predvsem en highball (kozarec alkohola)... Hvala! Na vaše zdravje! Dajte, ustavite že ta prekleti radio!... Imam nekaj za našega pariškega prijatelja... Odkrili so še nekaj papirjev v Zutovem trezorju, in Pat Roche je danes napravil preiskavo pri bratih Aiello, Joeju in Dominiku, ki pripadata Moranovi tolpi, katere član je bil Zuta.“

„Brata Aiello sta gotovo vpletena v umor Jacka Lingla.“

Izgovorjava angleških imen

Outlaw (autló), izobčenec, človek izven zakona. — Freeman (frímen), ime. — Bill (bil) = William Viljem. Viljem. — Thank your father, thank your mother (tsenk jur fádzer, tsenk jur mádzer), zahvali očeta, zahvali mater... (ameriški šlager). — In the twilight I dream of you, only of you, always of you (in dze tvájajt aj drim of ju, ónli of ju, ólviz of ju), v somraku sanjam o tebi, samo o tebi, vedno o tebi (ameriški šlager). — Bootlegger (bütleger), tihotapec alkohola. — Galona, gl. današnja vprašanja in odgovore! — Highball (hájból). — Michigan (mísign).

McGordon:

Sleparska kvarta

Novela

ervozno se je Walpole oblačil za diné. Bila je to prva večerja z ženo po štirih letih razstanka. Le en teden od teh let je preživel skupaj s svojo oboževano Mary! Kaj čuda: vlada se na lepem domisli in začne vojno v Mezopotaniji. Venomer je v tistih vročih dneh sanjal o svoji Mary, a zdaj, ko se mu je želja izpolnila, je bilo njegovo srce polno tesnobe. Vse je bilo tako drugače, tako čisto drugače kakor je pričakoval: pred vsem Mary, ki ga je pozdravila s sestrskim poljubom. Čutil je, da se mu je odtujila in tujec se je zdel v svoji lastni hiši. Pri večerji je neprestano imel občutek, da sedi z lepo, a le površno znano mu damo; in grenko je rekel, ko je lakej zaprl vrata:

„Drugače sem si predstavljal to prvo svidenje, Mary!“

„Kako to?“ je vprašala pokojno. „Kaj ti mar stanovanje ni pogodu?“

„O, pač.“ S hlinjenim mirom si je zapalil cigareto in stopil pred ženo. „Ali veš, da so minila cela štiri leta, kar sva se poslednjič videla?“

„Da, nekaj takega bo. Kaže, dva sva se odtujila drug drugemu,“ je rekla s smehom.

„Da, odtujila, to je prava beseda, a ne po moji krivdi.“

„Tudi po moji ne, Fred! To je pač neizogibna posledica dolge ločitve.“

„Ne vem... A pustiva to,“ je rekel nekam v zadregi.

„Narobe, dobro bo, če se razgovoriva!“ je menila resno. „Pred vsem ti moram povedati, da se je v meni nekaj izpremenilo.“

„Ali hočeš s tem namigniti, da me več ne ljubiš?“ je s strahom vprašal Walpole.

„Ne, nikakor ne. Rada te imam, res, jako rada,“ je rekla resno. „Toda... Ne, ne maram imeti skrivnosti pred teboj. Predober si mi za kaj takega. Veš,

nekdo drugi je še, ki mi nekaj pomeni, in...“

„Le mirno dogovori,“ je rekel, ko je zardela in ji je beseda zastala. Čeprav je od razburjenja vse v njem trepetalo, se njegov obraz ni niti zganil.

„Veseli me, da si tako razumen. V naši prosvetljeni dobi teh stvari ljudje ne gledajo več tako tragično, in za naju oba bo pač najboljšo, če poiščeva pamenten izhod. Ali ne misliš tudi ti tako?“

Walpole se je prijel za čelo. „O Bog,“ si je rekel, „ali sanjam ali bdim?“

„Veš,“ je obotavljaje se nadaljevala Mary, „prav za prav se ni še nič odločilnega zgodilo. Charlie Grover me je samo poljubil — to je vse.“

V prihodnji števil.

priobčimo poslednji kupon za glasovanje o nagradah za „Najstrašnejši trenutek mojega življenja“.

„Charlie Grover, praviš?“ je vprašal Walpole in vrgel že davno dogorelo cigareto v kamin.

„Da, tako se imenuje. Že dva meseca mi dvori in me je že hotel pregovoriti, da z njim pobegnem. Jaz pa nisem hotela, nisem hotela dotle, dokler ne govorim s teboj in se ne prepričam...“

„Dokler se ne prepričaš,“ je srdito ponovil njen mož, „da tega Grovra res bolj ljubiš od mene. Kako strašno bi bilo, če bi se še enkrat zmotila v možu! Kaj ne?“

„Moji nagibi še daleč niso bili tako sebični, kakor ti misliš, Fred. Hotela sem biti samo poštena nasproti tebi in Charlieju, predvsem pa preizkusiti sebe. Toda če ti je po vsem tem ljubše, da se razstaneva, dobro: pojdem. Ako pa hočeš, da navzlic temu ostanem, mi daj mesec dni časa za premislek, da se bom mogla odločiti. Če po tem času spoznam, da mi je Charlie bližji od tebe, bom morala pač tako ravnati kakor mi zapove srce.“

Walpole se je suho zasmeljal. „Skratka, za zdaj sem samo na poskušnjo!“

„Saj imaš pravico izbirati: če ti ne ugaja, moj predlog lahko odbiješ.“

Prav takrat je odprl lakej vrata in javil: „Mister Grover!“

Vstopil je mlad, gizdalinsko napravljen mož.

„Ali ne pojdete na ples, Mary?“ V zadregi je na pragu obstal, ko je uzrl Walpolea:

„Oprostite,“ je zajeceljal. „Nisem vedel, da...“

„To je moj mož, Charlie,“ je hladnokrvno predstavila Mary.

„Moja žena mi je pravkar govorila o vas, mister Grover,“ je mrzlo rekel Walpole in premeril gosta od nog do glave. Z ostrim pogledom je na mah izpregledal ta živi modni žurnal. Bog, s tem pomehkuženim fičfiričem naj se pomeri!

Z muko je premagal prezirljiv nasmešek:

„O, prosim, ne dajta se motiti! Zaradi mene vendar ne bosta zamudila plesa!“

„Gospa Mary in jaz sva se za nočjo zmenila za ples,“ je nervozno rekel mladi mož. „Seveda... če ostanete rajši doma... O, prosim... Takoj grem...“

„Ne, ne, moja žena jako rada pleše. Meni se pa ne da. Človek, ki preživi štiri leta v Mezopotaniji, se plesov odvadi.“ Obrnil se je k Mary: „Da veš: sprejemem tvoj predlog!“

„Taka smola, dušica,“ je šepnil Grover, ko so se vrata zaprla za Walpolom. „Še sanjalo se mi ni, da se je že vrnil.“

Toda Mary, ki je s široko razprtimi očmi strmela v vrata, je samo odgovorila:

„Da, idiva brž! Nočjo se hočem naplesati, naplesati do onemoglosti!“

Bilo je ob dveh zjutraj, ko je Walpole odprl svoji ženi.

„Kar naprej,“ je povabil Grovra, ki je stal za Mary na pragu. „Zvrnili bi skupaj čašico likerja, preden ležemo spat. Nočete? Ne, ne, morate!“ In ljubeznivo je potisnil mladega gospoda v salon.

Nadaljevanje na 12. strani

H. R. HAGGARD:

Žena z večno mladostjo.

Ta roman je začel izhajati v 42. številki „Romana“. Današnje nadaljevanje je šesto. Novi naročniki naj pri naročilu izrečno zahtevajo še prejšnjih pet števil.

„To je dobro!“ reče Leon. „Zahvalimo Boga, da so še na svetu ljudje, ki nas hočejo po tolikem trpljenju nositi na hrbtu!“

Nosilnica je bila obšita s travnato volno in je imela veliko naslonilo, da smo lahko udobno naslonili utrujeno glavo nanj.

Nosači so pevaje krenili na pot. Kake pol ure sem mirno ležal, premišljavač o vsem tem, kar smo preživeli in vprašujoč se, ali bi mi kateri mojih prijateljev v Cambridgeu verjel, če bi mu to pripovedoval. Tako sem se vpraševal in razmišljal, kako se bo vse to končalo; a naposled me je zmagal spanec.

Mislil, da sem spal kakih sedem, osem ur. Ko sem se prebudil, je bilo solnce že visoko na nebu in bil sem čisto spočit. Potovali smo s hitrostjo kakih štirih milj na uro. Močvirje smo imeli za seboj.

Možje, ki so nas nosili, so bili krasni dečki, niti eden od njih ni meril manj ko šest čevljev, a polti so bili rumene. Sploh so bili v marsičem podobni vzhodnoafriškimi Somalom, samo las niso imeli kodrastih, nego so jim v debelih črnih pramenih padali na ramena. Obraze so imele orlovske in lepe bele zobe, toda vkljub njihovi lepoti moram reči, da tako neprijaznih in zopr-

nih obrazov še nisem videl v življenju. Na njih je bila zapisana mrzla krutost, ki me je odbijala.

Drugo, kar me je pri njih iznenadilo, je bilo to, da se niti enkrat niso nasmehnili. Katerega plemenu pripada ta narod? Njegov jezik je pokvarjena arabščina, vendar niso Arabci, ker so prečrni, prav za prav pre-rumeni. Ne morem povedati zakaj, toda priznati moram, da me je prvi pogled nanje navdal s strahom, ki me ga je bilo sram.

Ko v tem razmišljanju pogledam stran, zagledam drugo nosilnico, na kateri so zavese odgrnjene, in v njej uzrem belo oblečenega srca. Takoj si mislim, da bo to oni visoki mož, ki sem ga snoči zagledal v megli in ki so ga nazivali „očeta“. Ta starec je bil čudne vnanjosti, s snežnobelo brado, tako dolgo, da mu je segala čez nosilnico, nos je imel kriv, nad njim pa je žarelo dvoje oči, ostrih ko kačje, a vse njegovo vedenje je izdajalo razumnega človeka.

„Ali si se zbudil, tujec?“ me vpraša z globokim in pridrušenim glasom.

„Sem, oče,“ odgovorim vljudno, čuteč v sebi željo sprijazniti se s starcem.

On pogladi svojo lepo brado in se nasmehne.

„Odkoderkoli že prihajaš,“ reče, „vidim da tam poznajo naš jezik in uče otroke vljudnosti. Zdaj pa mi povej, zakaj si prišel v to deželo, po kateri je težko kdaj stopala tujčeva noga. Ali ste se ti in oni, ki so s teboj, prenasitili življenja?“

„Prišli smo, da odkrijemo nove stvari,“ odgovorim pogumno. „Siti smo starih stvari in zato

smo prišli z one strani morja, da se seznanimo s tem, kar nam je še neznano. Otroci smo hrabrega naroda, ki se ne boji smrti, spoštovani moj oče; to se pravi, ni nam žal smrti, ako se moremo naučiti še česa novega.“

„Hm,“ odvrne starec, „to utegne biti res, sin moj. In drznem se reči, da bo Ona, ki se ji moramo pokoravati, ustregla tvojim željam.“

„Kdo je Ona, ki se ji moramo pokoravati?“ vpraša radovedno.

Starec odgovori z nasmeškom, ob katerem mi je oledenelo srce.

„Kaj kmalu ju boš spoznal, sin, če se ji bo vobče zdelo vredno videti te v mesu.“

„V mesu?“ vprašam. „Kaj hoče oče s tem reči?“

Toda starec se spet čudno nasmehne in nič ne odgovori.

„Kako se imenuje narod mojega očeta?“ vprašam.

„Ime mojega naroda je Amahager (narod strmih skal).“

„A če bi se sin drznil vprašati, kako je ime mojemu očetu?“

„Moje ime je Bilali.“

„A kam se odpravljamo, oče?“

„To boš še videl,“ odgovori in se obrne proč. Očividno mu je bilo dovolj govorjenja.

Ker sem bil strašno truden, sem zaspal. Ko se prebudim, vidim, da nas nesejo po klancu s strmimi obronki, na katerih so rasla krasna drevesa in celi grmi cvetec.

Nenadoma se povorka okrene in odpre se mi krasen pogled: ustavili smo se namreč pred nekakim amfiteatrom, velikim prostorom polnim sočnega zelenja. Na obeh straneh je bil ta prostor bregovit in pokrit z gozdom; toda v sredi je bil bogat pašnik, obrasel z visokimi drevesi, vmes

pa so se vili potoki. V tej dolini se je paslo obilo koz in goveda, samo ovac nisem opazil. Prvi mah nisem razumel, kaj naj pomeni ta čudni prostor, toda kmalu sem se spomnil, da bi to utegnulo biti žrelo davno ugaslega ognjenika.

Takrat se povorka ustavi. Videč, da je Bilali stopil iz nosilnice, stopim tudi jaz, in prav tako storita Leon in Job. Prvo kar sem videl, je bil naš nesrečni drug Muhamed, ki je ves zbit in truden ležal na travi; zanj namreč ni bilo nosilnice in je zato moral peš prehoditi vso pot.

Kraj, kjer smo se ustavili, je bila ravnan pred vhodom v veliko votlino. Na tej ravnini je bil zložen ves živež in municija, ki smo jo vzeli iz čolna, in tudi jadra in vesla. Okoli vhoda so stali možje, ki so nas spremljali, in še drugi. Vsi so bili visoki in lepi, nekateri so imeli črne obraze kakor Muhamed, drugi pa rumene kakor Kitajci. Razen predpasnikov iz leopardove kože na bedrih niso imeli ničesar na sebi, vsi pa so bili oboroženi z velikimi kopji.

Za njimi je stalo tudi nekaj žensk, ki niso imele predpasnikov iz leopardove kože nego iz temnordeče jarčeve kože. Bile so nenavadno lepe; imele so velike oči in goste lase, ki niso bile kodraste kakor pri črnkah nego gladke. Nekatero med njimi so imele predpasnike iz rumenega platna, kakršnega je imel tudi Bilali, toda to je bilo, kakor sem pozneje zvedel, bolj znamenje časti. Njih obrazi niso bili tako mračni kakor pri moških, in kdaj pa kdaj so se tudi nasmehnili.

Takoj ko smo stopili iz nosilnic, so se zbrale okoli nas, opazovale nas z zanimanjem, toda brez kake posebne radovednosti. Leonova lepa visoka postava in grško izklesan obraz sta očividno zbudila njih pozornost in ko je vljudno snel pred njimi klobuk in pokazal svoje zlate kodre, je med njimi zašumelo od občudovanja.

Najlepša med njimi ga je kritično pogledala od nog do glave, stopila z odločnim korakom k njemu, ga objela in poljubila na ustnice.

Stresel sem se, misleč, da bodo Leona na mestu prebodli s kopjem, Job pa je zvil roke in vzkliznil:

„Joj, Bog, kaj počne ta žen-ska?“

Leon je bil nekoliko vznemirjen, toda videč, da je prišel v deželo, kjer so še vladali običaji prvih kristjanov, ji je oprezno vrnil poljub.

Ln spet se stresem v pričakovanju, da se bo zdaj gotovo nekaj zgodilo; toda na moje veliko presenečenje so se — čeprav so mlajši kazali znake nezadovoljstva — starejši moške samo nasmihevali. Ko smo se pozneje seznanili z običaji tega čudnega naroda, smo kmalu pogodili skrivnost. Dognali smo, da so ravno narobe kakor pri drugih divjih plemenih, pri Amahagerih žene moškimi ne samo enakopravne nego vobče niso nanje vezane.

Otroci se imenujejo po materi. V vsakem plemenu je samo eden moški roditelj, in on je izvoljeni in neomejeni gospodar svojega plemena in ga imenujejo „oče“. Tako je bil na primer Bilali oče te zadrage, v kateri je bilo kakih šest tisoč ljudi, in nobenega drugega niso tako imenovali.

Kadar je kateri ženski ugajal kak moški, je stopila k njemu in ga prav tako poljubila kakor ona krasna in odločna devotka Leona. Ime ji je bilo Ustana. Če ji on vrne poljub, je to znamenje, da jo sprejme, in potem živita skupaj, dokler se drug drugega ne prenasitita. Vendar moram resnici na ljubo priznati, da so se moški redkeje meniali, kakor bi si človek mislil.

VSAK DAN 1 VPRAŠANJE

Odgovori na 11. strani

1. Kaj je galona?
2. Kaj pomeni v glasbi križ pred noto?
3. Koliki del človeštva so kristjani?
4. Od kdaj imajo v Ameriki prohibicijo?
5. V kolikem času je Francija leta 1871. plačala vojno odškodnino Nemčiji?
6. Po kom ima Port Said ime?
7. Na katerem otoku žive Maori?

VII USTANA

Ko je bila ceremonija poljubljanja pri kraju — mimogrede naj omenim, da niti ena izmed deklic ni začutila želje, da bi z menoj storila isto, kakor Ustana z Leonom — se nam približa stari Bilali in nas vljudno povabi v votlino, kamor je stopil tudi sam, takoj za njim pa Ustana, ki ni hotela razumeti mojih znamenj, da bi rajši ostali sami med seboj.

Še nismo storili pet korakov, ko sem videl, da votlina ni delo prirode nego človeških rok. Dolga je utegnila biti kakih sto korakov, petdeset široka in jako visoka, spominjajoč na kor kake katedrale. Iz nje so držali vsakih dvanajst, petnajst korakov prehodi v manjše sobe.

Kakih petdeset korakov od vhoda v votlino, ravno na kraju, kjer se je svetloba začela že izgubljati, je gorel ogenj, ki je metal velikanske sence na zidove. Tam se je Bilali ustavil in nas povabil, naj sedemo, češ da nam takoj prinesejo hrane.

Polegli smo po tleh in čakali. In kaj kmalu so nam mlade devotke prinesle kuhanega kozjega mesa in svežega mleka v glinastih posodah in kuhane koruze. Bili smo lačni ko volkovi, in še nikoli v življenju nisem tako sladko jedel kakor takrat.

Ko smo končali, je vstal molčeči Bilali, ki nas je nemo opazoval, in nam pove, da je to, kar se je zgodilo, pravo čudo. Nihče ne pomni, da bi v te kraje kdaj prišel bel človek. Od časa do časa, čeprav redko, so sicer dobili obisk črncev, ki so jim povedali, da žive na svetu ljudje, ki so mnogo bolj beli od onih, ki plovejo po morju, toda o njihovem prihodu v te kraje še niso nikoli čuli. Nas so zagledali, ko smo potiskali čoln po kanalu, in on je takoj dal znamenje, naj nas pobijejo, ker se mu je zdelo proti zakonom, da bi tujci smeli v to deželo — takrat pa je prišel ukaz od „One, ki se ji moramo pokoravati,“ da naj prizanesejo našemu življenju in nas prive-dejo semkaj.

„Oprosti, oče.“ ga prekinem. „toda če Ona, ki se ji moramo vsi pokoravati, živi še delj od tod, kako je potem mogla opaziti naš prihod?“

Bilali se obrne in videč, da smo sami — Ustana je bila namreč šla, ko je on začel govoriti — se nasmehne s čudnim smehom.

„Ali mar v vaši deželi ni ljudi, ki bi videli brez oči in čuli brez ušes? Ne izprašuj me! Ona je vedela.“

Skomignil sem z rameni. Nato je rekel, da ni dobil nikakih drugih navodil zastran tega, kaj naj stori z nami, in da mu ne ostane drugega kakor da poišče Njo, ki je kraljica Amahagerov, in povpraša po njenih nadaljnjih željah.

Vprašam ga, kako dolgo bo na tem potovanju. Odgovori mi, da se vrne, če pojde vse po sreči, peti dan, zakaj do kraja, kjer je Ona, je mnogo močvirij. Dodal je še to, da se bomo za njegove odsotnosti imeli prav udobno. Misli, da bo prinesel od Nje ugodne vesti za nas, toda ni nam zamolčal, da se more zgoditi tudi narobe, zakaj vsakega tujca, ki je prišel v deželo za dobe njegove prababice, babice in matere in njega samega, so ubili brez milosti in sicer na način, ki nam ga zdaj noče izdati, ker nas ne mara prestrašiti. Vse to se je zgodilo na Njeno zapoved; vsaj on tako misli, ker ni ničesar storila, da bi katerega tujca rešila.

„Kako je to mogoče?“ vprašam. „Ti si star človek, a doba, o kateri govoriš, obseza tri rodove. Kako je torej Ona mogla zapovedati, da koga ubijete v času, ko je še živela tvoja prababica, saj v tisti dobi še ni mogla biti rojena!“

On se spet samo nasmehne s svojim čudnim nasmehom, nato se pokloni in odide brez besede. Zagledali smo ga šele pet dni nato.

Ko je šel, smo začeli razmišljati o svojem položaju, ki se mi je zdel vse prej ko rožnat. Prav nič mi niso ugajale besede o „Njej, ki se ji moramo vsi po-

koravati.“ in ki je očitvidno zapovedala, da se umori vsak tujec, ki bi zašel v njeno deželo, in sicer — kakor Bilali pravi — na način, ki ga ni moči povedati.

Tudi Leona je izprva potrla; toda potem se je začel tolažiti, da bi ta žena mogla biti ravno ono bitje, ki o njej govori napis na črepini in ki jo omenja očetovo pismo, dokaz temu pa je videl tudi v Bilalijevih besedah o njeni starosti in ugledu. Toda jaz sem bil tako zamišljen v vse te stvari, da se mi ni niti dalo pobijati njegove misli. Predlagal sem, da stopimo na plano in se nekoliko okopamo, kar nam je bilo jako potrebno.

Job je skočil na noge; njegov obraz je izražal samo grozo in gnus.

Ko smo izrazili to željo starejšemu človeku, ki nam ga je Bilali pustil za postrežbo in ki je bil videti še krvoločnejši od vseh krvolokov okoli nas, nas je takoj odvedel k reki. Prižgali smo si pipe tobaka in stopili za njim. Zunaj smo naleteli na množico ljudi, ki so gotovo čakali, kdaj se pojavimo; toda ko so videli da kadimo, so na mah izginili in nas proglasili za čarodejce. Ničemur se niso bolj čudili kakor pušenju — niti puškam ne. A vendar je tudi pri njih rasel tobak, le da ljudje niso poznali njegovih drugih vrlin, nego so ga rabili samo v zdravilne namene in za njuhanje.

Ko smo se vračali s kopanja, je solnce ravno zašlo; v vo-

tlini sem povedal našemu čuvaju, da bi radi legli spat.

On je brez besede vstal, me vljudno prijel za roko in stopil s svečo v drugi roki k nekim majhnim vratom, ki so bila sredi votline. Šli smo nekaj stopinj za njim, ko se mahoma zagledamo v majhni sobi, kakih osem čevljev v premeru, vsevani v živo skalo. V enem kotu sobe je bil kamenit divan, tri čevlje nad tlemi. Pokaže mi, naj ležem na ta kamen. Drugega pohištva ni bilo, tudi okna ne. Ko pogledam malo bolj natanko, spoznam, da je to bilo nekdanj grobnica, na oni plošči pa je počival mrtvec...

Ta misel me je stresla, a kaj sem hotel! Stopim nazaj v votlino po odejo, ki so jo prinesli z ladje z drugimi našimi stvarmi vred. Takrat zagledam Joba, ki mu je bila takisto namenjena slična spalnica, toda on jo je ljubeznivo odklonil, češ da mu je ljubše, če ga takoj pokopljejo kakor pa zapro v tako sobo. Izrazil je željo, da bi spal z menoj, če bi jaz nič ne imel proti temu, seveda. Kakopak sem njegovo ponudbo zagrabil z obema rokama.

No, na srečo nam je noč mirno minila, ne da bi se nam bilo kaj zgodilo. Zjutraj so nam prinesli zajtrk. Takrat je neka starejša ženska pristopila k Jobu in ga poljubila v obraz. Mislim, da je bil to najveselejši trenutek v mojem življenju; nikoli ne pozabim Jobovega obraza, ki je takrat izražal samo grozo in gnus. Skočil je na noge in odrinil od sebe debelo žensko, ki ji je gotovo bilo že čez trideset let.

„To je nesramno!“ vzklikne. Ona pa je očitvidno mislila, da ga je sram, in ga je še enkrat poljubila.

„Izpred oči, coprnica!“ zavpije tedaj Job in zamahne z leseno žlico, ki je z njo jedel. Nato se obrne k nam:

„Prosim, gospoda, oprostite, toda sami ste gotovo videli, da ji nisem dovolil in ji dal pobude. O Bog, že spet gre name! Pomagajte mi, gospod Holly, držite jo, prosim vas. Tega ne prenesem, ne morem! Kaj takega se mi še ni zgodilo, tako mi Bogal!“

HUMOR

Pri delu

„Vaš tovariš napravi trikrat več kakor vi!“ se jezi šef.

„To sem mu že sam večkrat rekel; mislite, da mu kaj pomaga?“

Velikodušno

Miško: „Gospod učitelj, lep pozdrav od mame. Ali vam sme poslati gos?“

Učitelj: „Zakaj ne, dragi Miško! Reci, da se že naprej zahvalim.“

Čez nekaj dni.

Učitelj: „Nu, Miško, kaj je z gosjo?“

Miško: „Nič, gospod učitelj. Zdaj je že spet zdrava.“

Kdor utegne

Sosedovega Lojzka imajo precej na strogem. Ko zadnjič spet začujem sumljivo tepežkanje s spremeljavo dokaj nedvoumni glasov, ga malo potem vprašam, ali je bil tepen. Pritrdi mi.

„Kdo pa te navadno nabije,“ vprašam dalje, „oče ali mati?“

„Kakor nanese,“ odgovori deček, „kdor ima več časa.“

Lep začetek

„Tak vi ste naša nova kuharica! Kaj ste pa prinesli s seboj tako veliko steklenico?“

„O milostljiva, to je lepilo za porcelan, če se kdaj kaj razbije.“

Majhen in trd

„Ali ste bili z zrezkom zadovoljni?“

„Seveda! Sicer je bil majhen, pa sem ga vendar imel za pol ure dovolj.“

Svoboden pisatelj

Gospodinja terja pesnika, ki ga ima na stanovanju, za zaostalo najemnino.

„Saj bom plačal, gospa,“ reče pesnik resno, „in sicer z denarjem, ki ga dobim od založnika, če kupi moj roman, ki ga začnem pisati, čim najdem primerno vsebino in potrebno inspiracijo.“

Najboljše sredstvo

„Operacije vam ne bi priporočal,“ gospod Blažek. Kakšen pa je vaš poklic?“

„Igralec.“

„Nu, potem igrajte o priliki Viljema Tella!“

Javna zahvala.

Podpisana potrjujem, da je vaš strup za podgane zelo dober. Dala sem ga dvema sosedoma, in je pri njih tudi učinkoval.

Vljudnost

V neki trgovini z blagom so bili vsi uslužbenci zelo postrežljivi. Njihova vljudnost je šla celo tako daleč, da so vsako damo spremili do izhoda. To je bilo neki dami zelo všeč.

„Pohvaliti vas moram in priporočiti svojim prijateljicam,“ je rekla prodajalcu. „Kaj takega se mi ni še nikjer zgodilo.“

„To je naše staro načelo,“ je skromno odvrnil prodajalec, „razen tega nam je pa šef naročil, da moramo vsako damo spremiti do izhoda, ker so v zadnjem času pri nas toliko pokradli.“

Med literati

„Ne vem, ali bi svoje najnovejše delo nazval dramo ali tragedijo.“

„Kako pa se konča?“

„S poroko.“

„Potem je na vsak način tragedija.“

Mudi se!

V trgovino priteče Francelj. „Hitro mi dajte. Nimam časa čakati. Mami se mudi.“

„Kaj pa bi rad?“

„Klozetni papir.“

Uboga tašča

Gospod: „Ali imate žalne trakove?“

„Da. Koliko pa smejo biti široki?“

Gospod ne razume.

„Čakajte, da vam pojasnim,“ mu reče prodajalec. „Če ste v globoki žalosti, morate vzeti zelo širok trak za na roko in enega za klobuk. Če vam je umrl sorodnik, ki vam je bil jako daleč morate nositi ozek trak.“

„Potem mi dajte črne trakove za čevlje. Umrla mi je namreč tašča.“

Ob ustvarjenju sveta

V začetku, ko je ljubi Bog ustvaril nebo in zemljo in vse, kar je še manjkalo, je še enkrat pogledal, ali ni česa pozabil. Tedaj je videl Adama, ki je ves srečen in zadovoljen hodil po paradizu in se veselil zlate svobode. „Čakaj,“ si je rekel Bog, „še nekaj sem pozabil ustvariti: jezo in slabo voljo.“

In ustvaril je Evo.

Zato!

„Zakaj je bilo med vojno tako pomanjkanje mesa po deželi?“

„Nič čudnega. Ovce so bile v strelskih jarkih, prasci na etapi, volji pa na Dunaju.“

Zato!

Filmski ravnatelj: „Revolucijo ste imenitno napravili!“

Režiser: „Da, povedal sem statutom pred snemanjem, da dobe plačo šele drugi teden!“

Po njenih nazorih

Učitelj: „Kako pravimo na primer človeku, ki neprestano govori in samo govori, ne glede na to, ali njegove poslušalce kaj zanima ali ne?“

Učenka: „Učitelj, gospod učitelj!“

JULES MARY

Brez vesti

Prvi del

POMLAD LJUBEZNI

Ta roman je začel izhajati v 40. številki „Romana“. Današnje nadaljevanje je osmo. Novi naročniki naj pri naročilu zahtevajo še prejšnjih sedem števil.

„O, saj tega pa poznam — to je Jean! Kakor ste mi ga popisali, ne more biti nihče drugi.“

Vodja patrolje se je začudil.

„Da,“ je povzel gozdni čuvaj.

„Da, Jean bo, toda on je malo neumen in bi bilo res bolje, da ga vtaknejo za zamrežena okna, kakor pa da ga puste na prostem. Njegovo pravo ime je Gentil. Povem vam pa, njemu ne pridete do živega — takega divjega lovca kakršen je on, ne dobite daleč naokrog. Tak pravite, da je on streljal na gospoda Forgesa? Nu, jaz sem kar vesel, da ni bil Gobriand, zakaj, vedite, nanj se kar ne morem prav jeziti. Ne samo, da ne napravi dosti škode, on je tudi samo priložnostni divji lovec, oni drugi pa je rojen tat.“

„Torej ga poznate?“ je vprašal vodja patrolje.

„Kakor svoj lastni žep.“

„In kje bi ga neki zdaj najlaže vjeli?“

„Njega vjeli!“ se je zasmel Frébaut. „Gentila vjeli — to je ravno tako kakor bi hoteli veter vjeti, in stavim svojo dvocevno lovsko puško proti enemu franču, da ga vi ne boste dobili v pest.“

Vodja se je zasmel.

„Sprejemem stavo,“ je vzkliknil. „Prosim samo, da mi vse poveste, kar veste o tem človeku, o njegovih navadah...“

„Navadah, ha, ha!“ se je zasmel Frébaut. „To bi bilo ravno tako, kakor če bi mi kdo rekel, naj mu povem, kje je bil

tale jelen ali onale srna pred petimi minutami!“

„Gospod Frébaut, jaz nisem še dolgo tu in zato ne poznam vseh vaših ljudi. Ali mi ne bi hoteli nekaj več povedati o tem možaku? Odkod je?“

„Iz Barbizona, kjer ima njegov oče gostilno; poleti tjakaj radi umetniki zahajajo.“

„Kje pa tu stanuje?“

„V hotelu „Pri zelenem gozdu“, Smrekov trg, ulica mesečine.“

„Zdaj ni časa za šale. Zdi se mi, da ne bi radi izgubili stave.“

„Kakopak da ne,“ je odgovoril Frébaut. „Toda če prav pomislim, je ta človek lopov in zato človeštvu nevaren. Zato vam bom pomagal — toda potem stava ne velja.“

„Naj gre k vragu! Plačam pa liter dobrega vina, če vjamemo Jeana, kakor pravite, da se imenuje ta možak.“

„Velja. Samo zdajle vam svetujem, da greste lepo domov.“

„Kaj?“ je vzkliknil orožnik. „Menda ga vendar ne mislite sami zajeti?“

„Nikakor ne. Toda treba ga je obkoliti kakor divjega merjasca v snegu. Kadar doženem, kje je njegovo skrivališče, vas nemudoma obvestim, da ga obkolimo. Ali vam je tako prav?“

„Hočemo se ravnati po vašem nasvetu,“ je odgovoril vodja patrolje. „Zdi se mi, da vi to najbolj veste; popolnoma se zanesem na vas, gospod Frébaut.“

S temi besedami so se orožniki poslovili.

Že drugo jutro je Frébaut poiskal orožnike.

„Sem že dognal, kje se je skril minulo noč.“

„Nu?“

„Pri tako zvani jelenji jami, in če se podvizamo, ga še zajamemo.“

„Torej naprej!“

„Nekaj bi hotel svetovati,“ je menil Frébaut. „Vzemite s seboj kolikor moči veliko ljudi, da ga živega vjamemo. Možak ima ude iz železa in mišice kakor iz jekla, in nikogar ne poznam, ki bi ga v teku dohitel.“

Orožnik je storil kakor mu je gozdni čuvaj svetoval, nakar so se orožniki in kmetje podali v gozd. Tam je Frébaut prevzel vodstvo. Dvema orožnikoma je velel med drevesi razpeti lovsko mrežo, ki je služila za to, da so vanjo zajeli divjačino, ki so jo gonjači prignali.

Jean je bil zajet. Kamorkoli bi se obrnil, povsod bi naletel na ljudi, bodisi na orožnike s puškami, bodisi na mrežo, ob kateri so stali kmetje in gonjači.

Bilo je ob petih zjutraj. V gozdu je bilo svetlo, megle so se spustile na zemljo v obliki rose in med drevesi je vladala prečudno dobrodejna svežina. Solnce je pogledovalo skozi veje in pošiljalo svoje žarke na mahovita tla.

Ko je bilo vse pripravljeno, so se na žvižg vsi hkrati jeli pomikati naprej.

Jean je spal v jelenji jami, Frébaut se ni motil. Prejšnji dan ga je videl, ko se je klatil tam okoli. Spal je pod skalo, puško je bil vzel narazen in si jo skril za jopič in hlače.

Kakšen človek je bil prav za prav ta Jean? Frébaut je rekel, da je postopač, divji lovec, nekaj slaboumen siromak, ki pa ni ravno nedolžen, saj je že večkrat imel posla z oblastvi. Živel je od divjega lova, to so vsi vedeli, toda čeprav mu je manjkalo zdravega uma, je imel instinkt kakor divje zveri, da se je vselej znal pravočasno ogniti pastem, ki so mu jih nastavljali. Njegov pravi poklic, ki je prej od njega živel, je bil lov na kače, a to mu je premalo neslo. Pomagal si je z divjim lovom, če ni šlo drugače, je pa tudi kradel.

Zaostankarjem,

ki so nam dolgovali naročnino še za 5. četrtletje, smo s prejšnjo številko list ustavili. Opozarjamo na to, da imamo le majhno zalogo vsake številke, in prav lahko se zgodi, da bo za zamudnike

ZMANJKALO IZVODOV

One cenj. naročnike, ki nam še niso poslali naročnine za 4. četrtletje, opozarjamo, da jim drugi teden pošljemo položnice, ki naj jih zanesljivo izpolnijo in nakažejo denar, zakaj drugače jim moramo s prvo decembrsko številko

„ROMAN USTAVITI.

Naročnina je majhna: 8 Din. za 1 mesec, za 3 mesece pa 20 Din.

V gozdnem življenju, v divji prirodi so se mu še bolj razvili že prirojeni darovi. Imel je orlovске oči, ušesa, ki so tako tenko čula kakor jelenja, roke in mišice iz jekla, da mu ni bil zlepa kdo kos.

V času ko so prišli Frébaut in orožniki, je trdo spal. Toda pri prvem glasu lovske piščalke, ki je do njega prišla kot komaj zaznaven piš, se je takoj prebudil.

Vstal je, se pretegnil, prisluhnil, in ker ni ničesar več čul, je legel na tla in prislonil uho k zemlji.

In začul je korake na suhem pokajočem vejevju in dračju, in ti koraki so se bližali z vseh strani in prihajali od vsepovsod ravno proti kraju, kjer je bil skrit. Lov to ni bil, ne, ni mogel biti; lovi se zdaj še niso začeli. Kaj naj bo tedaj?

Postopač ni razumel; vznemirilo ga je... Instinkt mu je rekel, da mu grozi nevarnost, pred katero se more rešiti samo z zvižajo, nikakor pa ne s silo. Puška mu tedaj ne bi prav nič koristila.

Splazil se je oprezno iz skrišališča, se spustil v razorano strugo usahlega gozdnega potoka in se jel s sklonjeno glavo plaziti proč od gonjačev. Toda zdajci, baš v trenutku, ko se je vzravnal, meneč, da jim je že ušel, se je ozrl in zagledal med drevesi nekaj črnega, kar se je počasi pomikalo proti njemu.

Neslišno se je splazil bliže in videl, da sta ti temni senci dva orožnika.

Zdaj ni moglo biti več dvoma: njemu je bil namenjen ta lov. Z vseh strani gozda, za njim, z leve in desne so prihajali oboroženi kmetje, ki so se, kakor je videl, pridruževali polkrogu gonjačev.

Tat je začutil, da je obkrožen. Le tam, kjer so bili orožniki, krog se ni bil popolnoma sklenjen, toda tam ni mogel pobegniti, ne da bi ga bili videli. Če bi hotel tu predreti, bi moral vstati in se vsem pokazati; toda čeprav so bile njegove noge hitreje in gibljivejšje od orožnikov, so oni imeli karabinke, s čimer so več ko zadostno izravnali ta nedostatek.

Položaj je bil torej vse prej ko prijeten.

Lovski tat se je obrnil. Gonjači so se mu vendarle zdeli manj nevarni. Toda ko je zdaj stal pred njimi, je videl, da tudi tu ne pojde. Kmetje so bili oboroženi z velikimi krepelci in tako blizu drug drugega, da so si že skoro lahko dali roke. Bilo bi noro planiti med nje.

Jean se je divje ozrl okoli sebe. Nikjer ni bilo rešitve. Instinktivno se je obrnil navkreber med skale. Toda tu ga je takoj odkril Frébaut, ki je na to opozoril ostale gonjače in začel z njimi zasledovati divjega lovca.

Krog se je sklepal vse bolj in bolj. Le še nekaj minut in imeli ga bodo.

Zdajci je divjak skočil na noge in se slepo vrgel v beg. Kam? Ni se vprašal. Samo proč, proč od tod, da ga ne dobe...

Stekel je ravno proti orožnikom. In čudno, glej, orožniki so odložili puške!

„Rešen sem!“ si je rekel Jean, ne da bi še dalje razmišljal o tem, zakaj so orožniki pustili puške in ga zasledovali neoboroženi in še prav počasi povzruhu. „Rešen sem!“ In še hitreje se je vrgel v beg.

Zdajci pa se mu je izvil iz grla besen krik, ki mu je odgovoril smeh gonjačev. Zaletel se je bil z glavo v mrežo!

Ni več utegnil odskočiti, tudi ne prerezati zank — orožniki so bili že pri njem, vrgli mrežo čezenj in jo tako večje zadržali, da so ga imeli kakor v vreči in se ni mogel niti zganiti.

„Kakor kunca smo ga vjeli!“ se je zasmel vodja patrolje in si pomel roke.

Uro nato je bil Jean že pred sodnikom Juvenelom, ki ga je začel zasliševati. Toda motil bi se, kdor bi mislil, da bo postopač kar lepo priznal.

„Obtoženi ste, da ste poskušali umoriti gospoda Gastona Forgesa!“ je strogo rekel preiskovalni sodnik.

Ujetnik je prezirljivo skomignil z rameni.

„Čenče! Koliko krivcev pa še hočete imeti? Ali nimate že enega zaprtega?“

Drugi dan je dal Juvenel poklicati Gastona v svojo sobo, nato pa je pozval še prijetega tatu.

„Ta jel!“ je vzkliknil mladi slikar, komaj je zagledal došleca.

Toda zločinec je bil zakrknjen: niti besede ni spravil sodnik iz njegovih ust.

Minilo je skoraj štirinajst dni, ko se je postopač, videč, da ga ne izpuste, če ne prizna, uklonil in začel pripovedovati, kako se je zgodilo tisti večer. Preiskovalni sodnik je njegovo priznanje takoj vzel na zapisnik, obtoženca velel odvesti, nato pa je dal ukaz, naj Gobrianda izpuste.

Bil je mrk, neprijazen večer in nebo prepreženo z oblaki, ko je Gobriand krenil na pot domov. Vse je kazalo, da se bo vtil dež.

Dolgi zapor starcu ni zlomil poguma ne energije. Ostal je bil isti kakršen je bil prej; prav tako je nosil glavo pokoncu in isti kljubovalni izraz je bil v njegovih očeh, zakaj slutil je, da je bil obtožbi, ki ga je odtrgala od žene in hčere, kriv Forges, njegov smrtni sovražnik.

„Bog je pravičen,“ si je rekel. „Prišel bo dan, ko poplačam vse te račune, ki mi jih piše Forges.“

Potlej so se njegove misli odvrnile od maščevanja in mehko se mu je storilo pri srcu. Spomnil se je svojih, spomnil žene in hčere. Joj, v kakšni bedi sta morali živeti, ko njega ni bilo! In kar slutil je, da ga čaka doma nova nesreča.

Julija in njena mati sta večkrat hoteli obiskati očeta v zaporu; toda nista dobili dovoljenja. Niti pisati mu nista smeli; sodnik je prepovedal. Kaj porečeta, ko ga zdaj nenadoma zagledata?

Tako premišljeva je hitel po cesti. Fontainebleau je bil že za njim in pred njegovimi očmi so vstajale prve hiše Boisa.

„Uf, kako bosta veseli!“ si je rekel starec in se na tihem zasmejal pri tej misli.

Dež, ki se je že delj časa obetal, je začel padati. Veter mu je naganjal kaplje v obraz in oči. Preden je napravil deset korakov, je bil moker do kože.

„Brr!“ je zagodrnjal. „Čas je, da pridem domov!“

Naglo je stopil skozi gozd in krenil na stezo, ki je držala proti njegovi hišici. Moral bi bil že videti bele zidove, če bi bila noč manj črna.

„Kako bosta presenečeni!“ je zamrmral. „Še prav nič ne vešta o mojem prihodu in me tudi ne pričakujeta!“

Gobriand je bil prišel do drevo reda, ki je vodil na Forgesov grad. Nehote se je ustavil.

„Lopov!“ je zasikal in stisnil pesti.

Vsa okna so bila razsvetljena in bilo je, kakor bi imeli slavnost na gradu.

Starec se je obrnil proč in naglo krenil proti svoji hišici. Nekaj minut nato je stal pred njo.

„Čudno!“ je rekel na glas. „Nikjer ne vidim luči, a Julija vendar nima navade tako rano legati spat.“

Spet ga je prešinila črna slutnja. Kar ni mogel stopiti čez prag.

„Nemara pa je bila trudna in je prej legla.“ se je hotel potolačiti.

Stopil je okoli hiše in je prišel na vrt, kamor je gledalo Ju-

lijino okno. Tudi to okno je bilo temno.

Vrnil se je k hišnim vratom ter prislusnil. Toda nihče se ni oglasil, nič mu ni odgovorilo. Potrkal je drugič. Nič.

Pritsnil je na kljuko in porinil vrata. Niso se zganila, bila so zaklenjena.

„He, Julija!“ je zavpil starec s tresočim se glasom.

Njegov glas se je pomešal s šelestenjem listov, šumenjem padajočih kapelj in zavijanjem vetra — drugega ni čul. Neznana groza ga je stisnila za vrat.

„Le kje bi neki utegnili biti?“ se je vprašal.

Zdajci je začul vzdih in tožbe in spoznal je glas svoje žene — prihajal je z one strani ceste, kjer je stal fontainebleaujski gozd.

VSAK DAN 1 ODGOVOR

Na vprašanja na 6. strani

1. Votla mera (4543 litra).
2. Za pol tona višji glas.
3. Tretjina.
4. Od leta 1919.
5. V treh (namestu v petih) letih.
6. Po egiptskem podkralju Said-paši, ki je dal Lessepsu dovoljenje za gradnjo Sueškega prekopa.
7. Na Novi Zelandiji.

Naglo se je obrnil in se odpravil tja. In tedaj se mu je pokazal pretresljiv prizor: njegova žena in hči sta sedeli na žimnicah, ki sta ležali na tleh v dežju.

Julija je tiho jokala. Opirala je komolce na kolena in skričala glavo v dlani, vsa obupana, in tolikšna je bila njena nesreča, da niti ni čula kdaj je pristopil njen oče.

„Uboga moja hči, uboga žena!“ je žalostno vzdihnil stari Gobriand.

Nesrečnici sta planili kvišku.

„Oče! Oče!“ sta vzkliknili v en glas. „Bog bodi zahvaljen, da si se vendar vrnil!“

Julija se je vrgla očetu okoli vratu.

„O, vendar so te izpustili — vrnil si se nam! Siromak! In gotovo si lačen in zebe te, truden si od dolge poti, a medve nimava nič, nič, nič — niti strehe ne, da bi ti pripravili vsaj miren počitek!“

Gobriand je bil bled ko zid, grlo mu je bilo suho in dušilo ga je. Ni se upal pobliže izpraševati: slutil je, vedel. Vse pohištvo, ki mu ga je rubežen še pustila, slamnica, žimnica, lesena klop, odeje, nekaj perila — vse to je ležalo na travi na kupu. Dež je lil na to beračijo, kakor bi hotel po svojih močeh prispevati k vseobčemu razdejanju. Premočil je posteljino, slamo, platnene rjuhe in jih napravil neporabne; zmočil je srajce in borne kose oblek, ki so ležali na siromašnem pohištvo.

Temna noč je legala na zemljo in objemala nesrečnike.

„Tennery nas je postavil na cesto?“ je naposled vprašal Gobriand.

„Da.“ se je Julija požurila z odgovorom in pomembno pomignila materi.

„To je njegova pravica, nič ne smem reči.“ je vzdihnil Gobriand. „toda vsaj počakal naj bi, da se vrnem iz zapora. Sploh bi si za to lahko izbral kak drugi trenutek!“

Navzlic Julijinemu migljaju se je zdaj oglašala mati:

„Ne, ni bil Tennery, ki nas je vrgel na cesto.“

„Kdo pa potem?“ je s čudno slutnjo vprašal Gobriand.

„Gospod Tennery je prodal hišo,“ je nadaljevala stara. „Do danes nisva vedeli, da ima naša hiša novega, neizprosne gospodarja, in zdaj se ne boš več čudil, da nas dobiš v dežju, brez strehe, brez ognja, brez kruha — ne boš se čudil, če ti povem njegovo ime...“

„Mati! Mati!“ je zaprosila Julija. „Zakaj še podžigaš sovraštvo?“

„Povej ga!“ je z zamolklim glasom zapovedal pohabljenec.

„Ime mu je —“

„Zakaj se obotavljaš?“ je nestrpno vzkliknil Gobriand.

„Forges! Ali nisi slutil?“

„O nesreča vseh nesreč! Že spet ta človek!“ je zaškrtal Gobriand in si v obupu jel puliti lase. Strt se je spustil na lesen zaboj in sklonil glavo, v nemočni jezi stiskaje pesti.

Dež je jel pojenjavati, nebo se je začelo jasni, pokazali so se prameni temne modrine in vmes so zasijale zvezde. Naposled je dež popolnoma ponehal, prikazala se je luna in obsijala pokrajino s pokojno, mirno svetlobo.

Selesenje listov in padanje deževnih kapljic je polagoma ponehalo in nočna tišina je legla na gozd, cesto in belo hišico. Nebo se je temno modro vzbočilo nad zapuščeno družino.

Mati in hči sta se drgetaje stisnili druga k drugi. Njuni obleki sta bili premočeni in mraz jima je silil do kosti.

Gobriand je vstal.

„Ne, ne maram, da bi tako prebili noč! Nazadnje mi še zbolita; baš tega bi mi zdaj manjkal!“

„Ne, tu ne moreva več ostati — ne, tako ne pojde več!“ je jadrovala stara. „Toda kam?“

„V gostilno ne moremo, ker nimam denarja,“ je z vzdihom odgovoril Gobriand. „Toda — ali ni Lefond moj prijatelj? On je dober človek, zanesljivo se nas bo usmilil in vaju vzel za to noč k sebi, da se ne premrazita. Jutri, ko se naspita in ogrejeta, bomo pa videli, kaj se da še storiti.“

To rekši je Gobriand naglo krenil proti Lefondovi hiši.

Ni minilo četrte ure, ko je bil že nazaj. Njegova pot ni bila zaman. Mati in hči sta se odpravili k čevljarju, Gobriand pa — Gobriand pa je ostal vso noč pod milim nebom pri svojem pohoštvu, perilu in odevah. Zakaj to je bilo zdaj njegovo edino imetje in ga ni smel pustiti brez varstva čez noč.

Štirinajsto poglavje

OČETOVA SKRIVNOST

Od onih dob, ko sta se Gaston in stari Forges sporekla zaradi Julije, je bilo razmerje med očetom in sinom jako napeto. Gledala sta, da se če le mogoče umakneta drug drugemu, kar seveda ni bilo tako lahko.

Forgesovi ženi niso bili neznanani nameni mladega moža. Zaupal ji je bil svojo ljubezen, da bi tudi ona pomagala vplivati na očeta in ga pregovoriti, da pristane na poroko.

Takisto je bila o stvari poučena Irena, Gastonova sestra; ona je bila tudi edina, ki je odobraval to ljubezen in se z vso ogorčenostjo mladega dekleta borila zoper očetovo neizprosno.

Čudno — mati je imela iste pomisleke proti sinovi poroki kakor Forges, le da se ni pokazala tako trde kakor njen mož. Misel na poroko jo je, kakor je kazalo, prav tako navdajala z grozo kakor graščaka Forgesa, a sovraštvo do Gobrianda je bilo le bolj pretveza. Oče in mati sta ostala neizprosna.

Mladega moža je to jako bolelo. Videl je, da mu to utegne zagreniti vse življenje; vključ temu je bil čvrsto odločen, da ne popusti.

Isti dan, ko so Gobrianda po Jeanovem priznanju izpustili iz preiskovalnega zapora, je Gaston dobil brzojavko, ki mu je to javila.

Budilke

po Din 60 — s triletnim jamstvom

IVAN PAKIŽ,
LJUBLJANA
Pred Škofljo 15.

Sleparska kvarta

Nadaljevanje s 4. strani

Grovru je jela stvar postajati nerodna. Mislil je samo še to, kako bi se na najlepši način rešil iz tega položaja. Mary je bil skoro že sit; ni bil vaje, da bi se mu ženske tako dolgo upirale. Tudi nocojšnji plesni večer nikakor ni bil po njegovem okusu. Mary ga je ves čas opazovala s svojimi velikimi temnimi očmi, proučevala ga kakor tujca, in v njunem razgovoru je večkrat prišlo do nerodnega zastanka.

Zdaj, ponoči v tujem stanovanju, pa mu je bilo še bolj neugodno.

„Hvala,“ je rekel, ko mu je hotel Walpole drugič naliti. „Isti moram.“

„Ze? Saj se je noč šele začela — vrhu tega bi se še kaj pogovorila.“

„Za nocoj bo že prepozno,“ je negotovo odvrnil Grover.

„Prepozno? To me čudi, mister Grover. Vedno sem mislil, da ljudje vaše vrste ob tej uri šele živeti začnejo.“ Nalil si je. „Da na kratko povem: za Mary gre. Saj smo vsi trije iz tako zvane boljše družbe in ni treba, da si drug drugemu sipamo pesek v oči.“

Soba se je zavrtela okoli Grovera. „O Bog!“ si je mislil, „pa vendar ni vsega izblebetala!“

„Meni se namreč vidi popolnoma razumljivo, da ste se zaljubili v mojo ženo. To je prav za prav samo meni kompliment.“

S prezirljivim nasmehom je Walpole premeril protivnika od nog do glave. Kako beden je bil ta trenutek slavni salonski lev in rušilec src! Zdaj ga bo vendar tudi Mary izpregledala, pa ne: negibno je sedela in strmela v ogenj, ki je plapolal v kaminu. „Jaz... ne...“ je zajeceljal Grover.

„Najin pogovor se vam gotovo zdi nekam čuden, toda besede so po moji sodbi še vedno najboljši način za reševanje takih problemov.“

„Da, jaz...“ Grover se je zaman trudil, da bi se pokazal moža. Vse to se ma je zdelo tako nemogoče, tako operetno...

„Čujte,“ je zdaj Mary prvič izpregovorila. „Svojemu možu sem namreč povedala, da se ljubi in da bi skupaj pobegnili.“

„To je pa res jako prijazno od vas,“ je ironično menil Walpole. „Jako laskavo! Toda moja žena je bila mnenja, da to ne bi bilo čisto pošteno nasproti meni. In je počakala, da sem se vrnil. In zdaj sem tako rekoč na poskušnjo.“

Veselo je opazoval nesrečni obraz svojega tekmeča.

„Na vso nesrečo,“ je povzel, „me nujni opravički silijo prekiniti to poskusno dobo. Nocoj sem dobil v klubu pismo, ki me kliče spet nazaj v Mezopotamijo najmanj za leto dni.“

„Res morate že odpotovati?“ Grover je vidno olajšano vzdihnil. Kazalo je, da se bo položaj vendarle še razčistil.

„Takoj moraš spet na Izток?“ je osuplo vprašala Mary.

„Na žalost takoj,“ je odgovoril njen mož, „in tole vso stvar jako otežuje. Vedeti namreč morate,“ se je spet obrnil h Groveru, „da me je žena prosila za mesec dni premisleka. V tem času je hotela izprašati svoje srce, da se potem odloči za enega izmed nas. To sicer ne bo čisto v zmislu cerkvenih npravnostnih pojmovanj, a vključ temu je predlog jasen in sprejemljiv. Ali se ne zdi tudi vam?“

Grover je samo prikimal. Jezik mu je bil kakor otrpel.

„Nerodno je pri vsem samo to,“ je povzel Walpole in si prižgal cigareto, „da moj nenadni odhod popolnoma preobrne lepi načrt moje žene. Zdaj se na žalost ne morem podvreči ognjeni preizkušnji, in čutim, da bi storil krivico, če bi Mary vzel s seboj in tako ločil dve ljubeči srca za celo leto. morda še za delj. Po drugi strani pa ne morem združiti s svojo vestjo, da bi opustil Mary kar brez boja. Ali niste nekaj rekli, mister Grover? Sem mislil. In tako sem pomislil na tole.“

Stopil je k pisalni mizi in vzel iz predala šop kvart.

„Naj kvarte odločijo! Če dobim jaz, pojde Mary z menoj —

Nadaljevanje na 15. strani

Zelena solata

vsebuje važne redilne soli, zlasti pa mnogo železa. Stalno uživanje zelene solate jamči telesu znatno prirodno oskrbo z železom in je zato ne moremo dovolj priporočati baš slabokrvnim, bledoličnim ljudem. Zelena solata je za vsakogar pravo zdravilno zelišče, toda namestu s kisom bi jo bilo treba pripravljati s citronovim sokom. S kisom je vobče dobro varčevati, s čimer pa nočemo reči, da ne bi bil za nobeno rabo. Najbolj koristen je ljudem, ki imajo preveč krvi, ker jim jo „suši“.

O temperaturi jedi

Prevroče je prav tako škodljivo kakor premrzlo, ker oboje načinja sluznice. Jed naj ima, če naj ne bo v nobenem pogledu škodljiva, toploto naše krvi. Kdor preveč vroče je, bo prej ali slej obolel na želodec, zato proč s to navado, ki jo imajo malone vse naše gospodinje! One namreč mislijo, da se pregreše, če ne prinesejo na mizo kipeče juhe. Proč s to navado, rečemo še enkrat! Zlasti pazite pri otrokih; zakaj ve matere boste krive, če bodo sinovi in hčere, ko odrasejo, tožili, da imajo slab želodec; zakaj pa ste jih silile, da morajo juho jesti še kipečo!

Kokoš

V jajčni cevi kokoši se nahaja v grozdasti obliki 600—800 jajc v različnih razvojnih stopnjah in različnih. Samo toliko jajc potem lahko znese kokoš, ker se jajčna cev ne razvija več in ne producira novih jajc. Čimbolj torej pospešiš hitrost nosenja, tem več imaš od kokoši.

Da se kokoši izplača rediti, morajo nesti letno vsaj po 100 do 120 jajc, kar na se običajno ne zgodi. S skrbnim izbiranjem zaroda in do bro prehrano pa je mogoče nosenje dvigniti na 150 komadov letno. Tako toraj izrabljuje kokoš jajčne zaplodke v 4—5 letih.

Plodovitost kokoši rase do konca tretjega leta, potem ostane nekaj časa na isti višini, dokler ne začne padati in v osmem letu sploh izgine.

Kumina, zmešana med pičo, pospešuje nosenje kokoši.

Kadar kokoši sede na gnezdu jih nikar ne moti, da jih ne zbežgaš.

Sacher-jeva torta

Potrebščine: 10 dkg surovega masla, 6 dkg sladkorja, 6 jajc,

12 dkg čokolade, ½ zavojčka Dr. Oetker-jevega vanilinovega Gustina, 5 dkg moke, 1 kavna žlička Dr. Oetker-jevega pecilnega praška.

Priprava: Premešaj dobro surovo maslo, sladkor, rumenjake, čokolado in vanilinov sladkor do penastega stanja, dodaj nato sneg iz 5 beljakov in končno Gustin ter moko, pomešano s pecilnim praškom. Ko je torta spečena, jo pomaži z marmelado in prevleci s čokoladno glazuro. (Kuhaj 15 dkg sladkorja z nekoliko vode in 5 dkg kakava, da postane nitast, neprestano ga temeljito mešaj; nato ga ohladi, da postane samo mlačen, in polij s tem torto.) Zelo priporočljivo pa je tudi servirati to torto s spenjeno smetano ter jo preliti s čokoladno omako. Čokoladno omako pa napraviš iz Dr. Oetker-jevega praška za vanilijevo omako, če dodaš 2 dkg kakava. V ostalem pa ravnaj, kakor veleva na vsakem zavojčku se nahajajoče porabno navodilo.

Praktični nasveti

Če imaš roke umazane od smole ali katrana, dodaj vodi, v kateri se hočeš umiti, nekaj petroleja.

Aluminijeva posoda postane spet svetla, če jo umiješ z raztopino 30 gramov boraksa v enem litru vode z nekaj kapljic salmijaka.

ALI HOČES BITI LEPA?

Ni pravilica, da so že stari Egipčani poznali kozmetična sredstva. Ko so odkopavali Tutankhamonovo grobnico, so našli v njej posodice pomad in neverjetno lepo dišečih vonjav. To je najboljši dokaz, da ljudje skrbijo za lepoto, kar obstoji svet.

Kaj se danes uporablja za ohranitev lepote in svežosti, ki si je želi vsaka ženska? ZORAIDA KREMA ohranja svežost in mladost lica ter odstranjuje gube, ki so največji sovražnik lepote. Dnevna in nočna krema, lonček Din 12.50.

ZORAIDA MILO je izredno dehteče, priporočljivo za vsako polt in se izvrstno peni.

Elegantno opremljena škatlica Din 12.— ZORAIDA PUDER v vseh barvah, bel, rožnat, creme, ocre, naturelle, je naližili in brezhiben.

Okusno pakiran v škatlicah Din 6.—, 12, 20.—.

MILCH-KREMA DR. BORAKSA je edino sredstvo proti pegam in madežem.

Dnevna in nočna krema, lonček Din 12.50. MELTIS KREMA (rastlinski voski) je čisti naravni preparat, ki v nekaj dneh odpravi lišaj.

Škatlica Din 10.—.

BORAKS je na vsak način potreben dodatek vode pri umivanju.

Škatlica Din 10.—.

Poslednja novost na polju kozmetike so vsekakor preparati:

„OPERA“: „OPERA“ Eau de Cologne, elegantno opremljena s 100 graml vsebine Din 40.—.

„OPERA“ parfem, izredno dehteč, elegantno adinstirana steklenica Din 50.—.

„OPERA“ krema za lice, lonček Din 40.—.

„OPERA“ puder, v vseh barvah, velika škatla Din 30.—.

Vse gori opisane preparate prodala in razpošilja s pošto PARFUMERIJA URAN, Mestni trg 11, Ljubljana

Ureja Boris Rihteršič

Božanska Greta

Garbo! Ime žene, ki jo poznajo vsi, a je vendar nihče ne pozna. Beseda, ki jo ima ves svet na jeziku in ki v milijonih ljudi zbuja pojem lepote, ženske in — uganke.

Ona je najinteresantnejša ženska filmskega sveta. Vse povesti o njej so fantastične — in malo resnične. Kajti kdo jo v resnici pozna? Težko jo je videti in slišati. V ateljejih nihče ne ve kje stanuje. Samo njen tajnik ve njen naslov in če hoče kdo z njo govoriti, mora ta tajnik, ki je bog v Hollywoodu, aranžirati se stanek. Ako pa kdo vendar najde njeno skrivališče, se preseli in ljudje spet ne vedo, kje je. Zelo je boječa. Ljudje jo utrujajo. Z nikomer med igralci ne občuje, vsem Hollywoodčanom se smeje. Greta ima namreč dosti zmisla za humor, za zdrav humor in zelo mnogo čita. Vse ve, kar se dogaja okrog nje. Vesela je svojih uspehov in sploh rada čuje vesti, ki so s tem v zvezi. Za pisma, ki prihajajo v ogromnih množinah na njen naslov, se ne meni dosti. Pregleda samo tista, ki nosijo znamke njene domovine.

Tujemu človeku je težko priti do nje. V ateljeju in zunaj njega pa se lahko zgodi, da gre človek mimo nje, ne da bi jo spoznal. Kajti kdo bi v vitkem dekletu v enostavni sportni obleki, sweatru in globoko na oči potisnjenem klobučku spoznal božansko Greto? Vsa je ožgana od solnca, iz vseh njenih kretanj kipi zdravje in veselje do življenja. Ni ne samozavestna ne ohola ne ponosna. Samo pri miru jo je treba pustiti in spoštovati v njej človeka...

Kakšno dvojno življenje!

Elegantna, zapeljiva filmska Greta v razkošju in svili in preprosta, sama zase živeča Greta v življenju. Nima razkošne vile, ne

Rolls-Royca, ne livriranih slug, samo lep bungalow, lep avto s šoferjem in hišno.

Samo to, kar neobhodno potrebuje...

V Greti sta dve bitji: očarujoča igralka, ki je last vsega sveta, z brezštevilnimi prijatelji in oboževalci, in navadna zasebnica, ki morda nima nobenega prijatelja...

Lawrence Tibbett — pevec nad pevci

(K naši sliki na naslovni strani)

Newyorška Metropolitanska opera je najslavnejša in največja opera sveta; ona angažira le umetnike svetovnega slovesa, ki jim plačuje visoke honorarje. Če torej povemo, da je Lawrence Tibbett prvi bariton te opere, smo povedali skoro dovolj; kar še manjka, povedo številke. Družba Metro-Goldwyn-Mayer mu namreč plača 10 tisoč dolarjev na teden samo za to, da daje svoj glas na razpolago za zvočne filme.

Lawrence Tibbett je pravi pevski fenomen. Ima tako sijajen glas kakor noben drugi slavni pevec na svetu. Poleg tega ume sijajno igrati, postave pa je elegantne in vitke. Vsekakor so to odlike, s kakršnimi se postavi le malokateri pevec. Zato pa tudi ni nič čudnega, ako je Lawrence Tibbett postal že po prvem svojem filmu, po „Hajduški pesmi“, eden najpopularnejših filmskih umetnikov in pevcev.

Postal je idol; obožuje ga mlado in staro, moški in ženske. Gramofonskih plošč z njegovimi pesmimi gre na milijone v promet. Vsak dan dobiva na stotine pisem, v katerih ga prosijo oboževalci in oboževalteljice za fotografijo.

Tibbett je danes slaven in nenadkriljiv umetnik. Pevec sodobne Amerike, pevec nad pevci.

Jeritza pri filmu

Te dni je prispela v Hollywood glasovita nemška operna pevka Marija Jeritza, ki je podpisala pogodbo s filmsko družbo MGM za nekaj vlog v zvočnem filmu.

Drobiž

V zadnjem času so začele ameriške filmske družbe kazati nekoliko več interesa za Evropo. MGM pripravlja namreč veliko delo Arturja Schnitzlerja „Das Spiel im Morgengrauen“, ki ga prično snemati v najkrajšem času. Film bo imel posebno glasbo, ki jo je skomponiral sam Oskar Strauss, v glavni vlogi pa bo igral Ramon Novarro. Režijo vodi Jacques Feyder.

Ita Rina je pred nekaj dnevi odpotovala iz Pariza v Berlin.

Elitni Kino Matica

Edini zvočni kino v Ljubljani

Telefon 2124

HAJDUŠKA PESEM

Velefilm z najboljšim svetovnim baritonom Lawrence Tibbettom, članom newyorške Metropolitane opere. Film pri katerem je ostrmel ves svet!

PESMI JE KONEC

Prekrasna opereta, v kateri nastopa prvič odlična slovenska subreta Marica Lubejeva. V ostalih vlogah priljubljeni Willy Forst in Liane Haid.

„5 + 1 = 2“

Vesela, temperamentna in humorja polna opereta: v glavnih vlogah Lillian Harvey in Willy Fritsch.

„Ljubim, ljubiš, ljubi“

Muzikalna komedija polna novih popevk in čarobne muzike. Studentovsko življenje in ljubezen. V glavnih vlogah: Willy Forst, Hans Brausewetter in Betty Bird.

Nemški pisatelj gledaliških komadov Walter Hasenclever je predelal za film dramo Evgena O'Neila, ki se imenuje „Ana Christie“. Greta Garbo, ki so ji manuskrpt predložili, je bila takoj navdušena, da prevzame glavno vlogo v njem. V tem filmu igra vlogo dekleta, ki pade tako globoko, da blo-di po najbolj razpiti ameriških lukah. Njen partner v tem filmu je Theo Shall.

FILMSKA VPRAŠANJA

1. Kako se je imenoval slavni filmski komik, ki so ga imenovali očeta filmske komedije, in ki se je pred leti sam usmrtil?

2. Kdo je igral glavno moško vlogo v filmu „Rio Rita“?

3. Kdo je igral glavno žensko vlogo v filmu „Sinji angel“?

4. Kako se imenuje in kje je bila rojena glavna igralka iz filma „Žena na mesecu“?

5. Kdo je igral Siegfrieda v „Nibelungih“?

Rešitve, ki jim mora biti priložen kupon, sprejemamo prvih 6 dni po izidu lista. Za nagrade razpisujemo 12 velikih filmskih fotografij. Rešitve in imena rešilcev prinesemo v 49. številki. Kupon je na 15. strani. Za vprašanja v 46. številki so dobili:

1. nagrado (5 fotografij): Mara Kovačič, Ljubljana;

2. nagrado (5 fotografij): Slavka Pirc, Podnart;

3.—6. nagrado (po 1 fotografijo): Nada Boltavzer, Ljubljana; Rudi Michelin, Novo mesto; Vida Flander, Moste; Ivan Lasnik, Guštajn.

Vse slike predstavljajo igralce družbe MGM.

UGANKE

GLAVNIK

A A A A C D E E E E E
E E G I I I I
J J K K K K L
N N N O P R S
S S T T T V V

Te črke uredi tako, da dobiš v prvi vodoravni vrsti povest našega znanega romanopisca, v navpičnih vrstah pa lehe besede:

1. denar, 2. nravnost, 3. letni čas, 4. priprava za vrsto športa, 5. pripovedno pesništvo, 6. moško ime, 7. Odisejev otok.

Vodoravno: 1. Jed; plazičec; 2. Kemični znak; grška črka; šahovska figura; 3. Menih; 4. Mesto na Finskem; premoženje; 5. Vo; rudnina; reka v Sibiriji; 6. Italijanski spolnik; moško ime; francoski fižik; 7. Gorovje na Češkem; obrtnik; 8. Priimek kalifa; 9. Mesec; 10. vzdih; žensko ime; 11. Kos lesa; glagol; poklic; 12. Zaimek; Portugalska kolonija; množina; 13. Ena največjih gora na svetu.

Navpično: A. Bolezen; športna kretnja; B. Novec, ki so ga Grki dajali umrlim v usta; moško ime; C. Slovan; vladar; ptica; D. Turško ime; beg; zaimek; E. Oseba iz sv. pisma; angleško ime; F. Kraj iz sv. pisma; žensko ime; G. Stroj; zaimek; H. Rimski pozdrav; datum po rimskem koledarju; nelep; I. Cankarjeva novela; peržanski vladar; K.

Rešitve ugank v zadnji številki

Križanka: Vodoravno: 1. Matuzaleh. Obr: 2. Erinija; leča; 3. Go. Ema; bes; 4. Anica. Aho; 5. Satan; 6. Os. kavalirja; 7. Miran, negotov; 8. As. nagon; 9. Navigator; 10. Id. Ik. Boris; ha; 11. Kalorija; an; 12. Ar. Nubila; ime; 13. Ar. la. Mac. Navpično: A. Megalomanija; B. Aron; Sisak; Ra; C. Ti; iz; D. Unec; kapitan; E. Zimá; an; lub; F. Ala; nabob; G. La. sanatorija; H. Alegorija; I. Katergorija; K. Baron; sa; L. Ebonit; im; M. oče, Jokohama; N. Bas. navihaneč. — Zagone ten oglas. Ponarejevalnica denarja. — Sarada. (Z) orin — oko. — Črkovnica. Kar se Janeček nauči, to Janez zna. — Skri valnica. V prvi vrsti vzemi prvo črko, v drugi drugo itd. in dobiš: Na dražbi. — Dopolnilnica. Daša ne umrje. — Premi-

RAČUNSKA UGANKA

Napiši s številkami enajst tisoč enajststo enajst.

SKRIT PREGOVOR

Kos, del, jez, voz, dom, noč, sir, lep, raj, Eol, dež, bej, žep, rog, sin, Nil.

Črtaj v vsaki besedi po eno črko in ostane ti pregovor.

ŠARADA

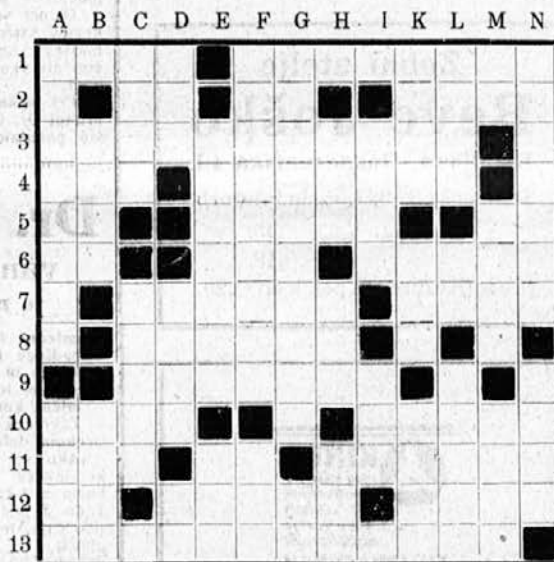
Igralec je velik — poznaš ga gotovo, že dostikrat videl si igro njegovo. Čuj, kaj mi o njem je usoda odkrila! Ko smrt ga hotela pograbit bo, ko belo bo roko po njem iztegnila, v Ameriko Južno ga brž prenese.

BESEDNICA

Snež, spona, ozadje, zbirka, snaga, sport, steklo, skleda, lonec, varih, ločilo, Anica, anoda.

Vzemi iz vsake besede po dve zaporedni črki in sestavi iz njih važno opozorilo.

KRIŽANKA

Trdnjava v Mali Aziji; Slovan; tekočina; L. Šapa, ploskovna mera. Kraj na Češkem; M. Mera upora; stikališče treh ploskev; rimski pesnik; N. Mesto na Češkem; žensko ime.

kalnica, Sova, orel, raca. — Zemljepisna uganka. Odesa, Modena, Laško, Kodanj, Peking, Lava, Ava, Vardar, Tara, Arad, Davos, Ob. Jura, Neva, Arno, Po. — Rebus. Pred medvedom vrata zapiraj! — Izpopolnilnica. Pišanci se ogri s senenim vozom. — Črkovnica. Posel- osel-sel.

Kupon št.

4

(filmska vprašanja na str. 14)

Sleparska kvarta

Nadaljevanje s 13. strani

seveda, dragi otrok, kadarkoli se ti poljubi, se lahko vrneš k mi-
stru Grovru. Tvoja volja mi bo
vedno najvišji zakon, kakorkoli
že kvarte odločijo. Če pa izgu-
bim igro, se žalosten odpravim
sam v Mezopotamijo, prej pa vse
poskrbim, da se lahko ločiš."

Mary je planila pokoncu.

"Ne, jaz pojdem na vsak na-
čin s teboj, Fred. To je moja
dolžnost."

"Seveda!" je vneto pritrdil
Grov.

"Ne," je odločno odbil Wal-
pole. "Ne maram žrtev od tebe.
Ta občutek bi mi bil neznosen.
Nekaj čisto drugega bi bilo, če
kvarte odločijo zame." Obrnil se
je h Grovru.

"Sodim, da nisem v zmoti, če
mislim, da vzamete Mary za že-
no, ako dobite igro?"

Z malone pojemajočim gla-
som je zajecelja sicer tako zgo-
vorni kavalir:

"Seveda, seveda!"

Prvič ta večer je tudi Mary
opazila prepadlost na obrazu
svojega prijatelja.

"Velja," je rekel Walpole in
položil kvarte na mizico. "Vsak-
teri od naju potegne eno karto.
Višja dobi. Začnite!"

"Ne, Fred," je zavpila Mary
in prijala moža za roko, da ga
zadrži. "To je vendar čisto ne-
mogoče, čisto nemogoče!"

"Niti najmanj ne, Mary. —
Ali ste potegnili, mister Grover?"

"Da, križovo dvojko!" Grover
je vstal. "In vi, gospod Walpole?"
je napeto vprašal.

"Srčev kralj! Izgubili ste, mi-
ster Grover. Mary, z menoj poj-
deš!"

Zdajci je postal in njegove
oči so se srepo zazrle na Gro-
vrov stol. Nato je segel in poteg-
nil iz špranje med sedežem in
naslonilom kvarto, ki je bila tam
skrita.

"Kaj nai bo ta kvarta na va-
šem stolu? Karov as? Višja kvar-
ta dobi!" zamišljeno je zmajal z
glavo. "Nisem pazil, kaj ste po-
tegnili — toda... Kaj mar niste
hoteli dobiti?"

"Jaz... ne... res ne vem,
kako je kvarta prišla tja," je za-

jecljal Grover bled ko stena.
„Jaz je nisem tja del.“

„Kdo pa potem?“ je mrzlo
menil Walpole. „To seveda vso
stvar komplicira!“

„Narobe!“ je ledeno rekla
Mary. „To jo celo poenostavi.
Lahko noč, gospod Grover. Po-
slej me za vas ne bo več doma.“

Walpole je spremil Grovra,
ki od osuplosti ni našel besed, a
vrat.

Mlada dvojica se je v tesnem
objemu naslanjala na ograjo la-
dije, ki je plula proti vzhodu.
Tam daleč na obzorju se je le-
sketala severna obala Afrike.

Tiho, zavedajoč se krivde, je
mlada žena šepnila svojemu
spremljevalcu:

„Veruj mi, Fred, kakor zača-
rana sem bila, da sem ...“

„Ne opravičuj se, otrok.“ jo
je prekinil mož. „Take reči so
bile zmerom in bodo zmerom.
Ljudje Grovrove vrste ne iz-
umro.“

„A vendar sem ga imela za či-
sto drugačnega, za ...“

„Vem, vem, taki so ti ljudje.
Srček, ali si zdaj zdrav?“

„O, da, Fred. Že takoj po tvo-
jem povratku me je jela slepota
minevati, njegov kvartaški trik
pa mi je popolnoma odprl oči.
Zdaj sem čisto zdrava,“ se je ne-
žno pritisnila k njemu.

Mož se je potihem nasmehnil.
„Tak je bil ta kvartaški trik
vendar dobra ideja!“ si je rekel
v mislih.

MR. BAHOVEC

PLANINKA

ČAJ

„PLANINKA“

zdravilni čaj

iz najboljših zdra-
vilnih zelišč, čisti
in prenavlja kri in
učinkuje izbornu
pri slabi prebavi
želodca, zaprtju te-
lesa, napejanju,
nerednem delovanju črev, hemoro-
idih (zlati žili), poapnenju žil, iz-
puščajih in žolčnem kamnu. Pre-
prečuje kislino in zbuja tek. Pravi
„Planinka“ čaj je zaprt in plombi-
ran in ima napis:

Lekarna Mr. Ph. Bahovec, Ljubljana
ter stane zavojček 20 Din

Foto aparate in
potrebščine
dobite v največji izbiri pri
Drogeriji „Adrija“
Mr. Ph. S. Borčič
Ljubljana, Šelenburgova ulica 1
Telefon št. 34-01
Zahtevajte cenik!

**Najboljše
tamburice**

Farkaševa in srameka-
ga sistema izdeluje in
razpošilja z jamstvom
stara tovarna tamburic

STJEPAN M. GILG
SISAK, 251, Hrvatska.

Cenik tamburic pošljem
na zahtevo zastoj. Od-
likovan z dvema zlatima
kolajnama.

Zobni atelje
Bevc Joško
Ljubljana, Gosposvetska 4/I.
Telefon št. 32-96 Loco in interurb.
Sprejema: 1/9. — 1/13.
14. — 1/18.
(Po želji v torek in petek do 1/20.)

KLJUČARJE

vsak vrst po
fotografijah
ali risbah
izvaja
najboljše

KLJUKARNA ST. DEU
LJUBLJANA-DALMATINOVATE

Prva jugoslovanska tovarna
dežnikov
Josip Vidmar
Ljubljana, Pred Škofijo št. 19
En gros — en detail.
Dežniki vseh vrst. Vrtni senč-
niki. Sejmski dežniki. Velikan-
ska izbira. Skrajne cene.

Blagovna znamka

„Svetla glava“

se je obnesla. — Med tisoči znamk, ki se
priglašajo vsako leto, pač pa ni nobena
postala znana kakor ta. Radi pozornosti,
ki jo vzbujata slika, in radi globokega svo-
lega pomena je postal znak nepozaben.

„Znamka Oetker“ jamči za najboljšo
kvaliteto po najnižjih cenah in radi tega
načela so

Dr. Oetker-jev pecilni prašek
Dr. Oetker-jev vanilinov prašek
Dr. Oetker-jev prašek za pudince itd.

tako močno razširjeni.

Letno se proda mnogo milijonov zavoj-
čkov, ki pomagajo „prosvetljenim“ gospo-
dinjam postaviti v kratkem času na mizo
tečne jedi. Marsikatera ura se je prihrani-
la, mnoge nevolje radi slabega kipeja
močnikov je izostalo.

Otroci se veselijo, če speče mati Oet-
kerjev šartilj, in v otroški sobi ni ničesar
boljšega, nego je Oetker-jev puding s sve-
žim ali vkuhanim sadjem ali s sadnim so-
kom.

Pri nakupu pozor na to, da se dobe
pristni Dr. Oetker-jevi fabrikati, ker se če-
sto ponujajo manj vredni posnetki.

Dr. Oetker-jev
vanilinov sladkor
je najbolj ša začimbal

za mlečne in močnate jedi,
pudince in spenjeno smetano,
kukao in čaj,
šartilje, torte in pecivo,
lajčni konjak.

Zavojček odgovarja dvema ali trem
stokom dobre vanilije.

Ako se pomeša 1/2 zavojčka Dr. Oet-
ker-jevega izbranega vanilinovnega slad-
korja z 1 kg finega sladkorja in se dasta
1 do 2 lažni žlici te mešanice v skode-
lico čaja, tedaj se dobi aromatična, okusna
pijača.

Dr. Oetker-jevi recepti
za kuhinjo in hišo

prinašajo izbirno izvrstnih predpisov za pri-
pravo enostavnih, boljših, finih in rafinir-
ših močnih jedi, šartiljev, peciva, tort
i. t. d.

Za vsako obitelj so največje
važnosti, ker najdejo po njih sestavljena
jedila radi svoje enostavne priprave, svo-
jega odličnega okusa in svoje lahke pre-
bavljivosti povsod in vedno pohvalo go-
spodin — tudi onih, ki stavijo večje za-
hteve — in ker je, kakor je pokazala iz-
kušnja, vsako ponesrečenje tudi pri za-
četnicah izključeno.

Oetker-jevo knjižo dobite zastoj pri
Vašem trgovcu; ako ne, pišite naravnost
na tovarno

DR. OETKER, MARIBOR.